

2-2021

KLOOSTERKWARTIER

Vereniging Vrienden van het
Museum Elburg

Vereniging Vrienden van het Museum Elburg

Secretariaat:

Clakenweg 134

8081 LZ Elburg

0525-684363

E-mail: elsvandel@hotmail.com

Beste vrienden en vriendinnen. Hierbij alweer het tweede officiële kloosterkwartier van 2021. Achter de schermen gebeurde er veel en inmiddels kunt u daar ook van meegenieten. U leest echter ook dat we in de fase van opnieuw opstarten behoefte hebben aan nieuwe vrijwilligers. Kijk of uzelf of iemand in uw omgeving wat tijd vrij kan maken om ons mooie museum te steunen. Gastvrouwen en gastheren, baliemedewerkers, catering-medewerkers, handige klussers, tuinminnaars, creatievelingen die het leuk vinden om met basisschoolleerlingen aan de slag te gaan, poetsers, enz. We kunnen ze allemaal gebruiken. Sommige werkzaamheden vinden regelmatig plaats, andere incidenteel, maar allemaal zijn ze hard nodig!!

Grote schoonmaak

Het voormalige klooster is weer spik en span.

Met dank aan onze vrijwillige medewerkers Marjan Fokke, Stella Akkerhuis, Joke IJdens, Erica van der Maat en Janny van den Os zijn na een aantal weken van noeste arbeid alle ruimten van boven tot onder aangepakt. Tot verdriet van de plaagdiertjes die nu een ander onderkomen moeten zoeken. De aangeschafte schoonmaakmaterialen zijn meer dan ingewerkt en staan nu uit te rusten. De spierpijn van de dames is afgezaakt en nu is het de taak van het museum/VVV team om ervoor te waken dat spullen die niet bedoeld zijn om het museumpubliek te vermaken uit het zicht te houden en elders te archiveren of af te voeren. Marjan, Joke en Stella gaan voortaan in toerbeurt op de dinsdagen als een witte tornado door het pand. Het team en alle onmisbare vrijwilligers staan klaar om de museumbezoekers binnenkort weer te ontvangen.

Thea Stel

Collecte Prins Bernard Cultuurfonds (voorheen Anjerfonds)

Omdat corona ook Museum Elburg hard heeft geraakt, heeft het museum zich aangemeld voor de mobiele collecte van het Prins Bernard Cultuurfonds. De eerste week van juni gaat deze collecte plaatsvinden.

Begin mei ontvangen wij een Ideal QR-code en meer informatie over het verloop. Het spreekt voor zich dat we vrijwilligers nodig hebben om mobiel te collecteren. Als u belangstelling heeft kunt u dit melden bij de secretaris (elsvandel@hotmail.com).

Lief en leed

Op 13 april jl. overleed Piet Crucq, lid van onze vereniging. Piet was een trouw bezoeker bij activiteiten van onze vereniging, ons museum en bij vele andere culturele evenementen. Hij was zeer maatschappelijk betrokken en in het verleden bestuurder van diverse verenigingen en stichtingen.

Wij wensen zijn echtgenote Freda, kinderen en kleinkinderen veel sterkte.

Baukje Faber onderging een hersteloperatie aan haar pols, Roel Schraa verbleef ook enkele dagen in het ziekenhuis en Theo van Geest is herstellende van een hernia. We wensen hen allen beterschap!

Verspreid door het Kloosterkwartier vindt u 10 inspirerende citaten over kunst, hier volgt het eerste citaat

De mooiste ervaring die een mens kan meemaken is het mysterieuze; het is de fundamentele emotie die ware kunst en ware wetenschap creëert.

Albert Einstein

Zulke mensen bestaan nog

Willem en Femmy van Loenen, vanuit het perspectief van ons Museum Elburg bekeken waren het écht onze burens. Ze woonden letterlijk "om de hoek", in de Ledige Stede.

Maar Femmy en Willem waren méér, véél meer. Een paar jaar geleden kwamen zij uit Frankrijk terug naar Nederland en belandden een beetje bij toeval in Elburg. Al vrij snel ontwikkelde zich bij hen een aanpakkersmentaliteit waar wij als VVV en Museum Elburg direct de vruchten van konden plukken. Femmy werd vrijwilliger bij ons Museum en werd een belangrijke factor aan de balie: ze las zich snel in met betrekking tot de geschiedenis van onze vesting én de collectie van het museum en bezoekers en collega's waardeerden niet alleen haar vakmanschap maar ook de gastvrije en enthousiaste rol die ze aan de balie vervulde. Nee bestond niet, maar bereidwilligheid was haar kenmerk. Dat gold ook voor evenementen als Kloosterdagen waar zij en haar Willem in habijten gekleed als non en monnik de Gregoriaanse couleur locale bepaalden in de kapel en buiten in de tuin van onze laatgotische panden. Dát waren mooie tijden. Of het hen zélf ook innerlijke en sacrale rust gaf valt te bezien, want er dienden zich altijd weer nieuwe projecten of vrijwilligersklussen aan, die voor Femmy en Willem de moeite waren om op te pakken. En dat deden ze dan ook met verve. Zo was Willem een paar jaar lid van het stichtingsbestuur, was stadsgids als het zo uitkwam en heeft hij bijgedragen aan een verdere professionalisering van de organisatiestructuur. Voorts was hij (oneerbiedig gezegd) "manusje van alles" en - last but not least - stond hij aan de wieg van wat nu www.bezoek-elburg.nl is en leidde het project met die naam naar een zeer wervende site waar men z'n toeristische vingers bij af mag likken: een professioneel portaal op de stad. Na Elburg wordt het nieuwe domicilie van Femmy en Willem het Friese stadje Workum. Terwijl de verhuisdozen in Friesland uitgepakt worden, pendelt Willem nog een enkele keer naar Elburg om o.a. voor de Elburgse Muziekschool organisatorische zaken te behartigen en af te ronden.

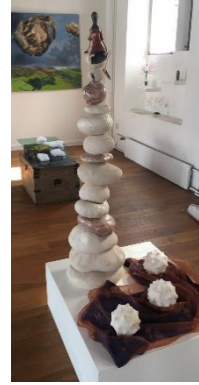
Op woensdag 31 maart jl. hebben we in klein gezelschap én dus Covid-proof Femmy en Willem uitgezwaaid maar niet zonder aangekleed hapje en drankje, in de zonnestrallen van de tuin van ons Museum Elburg.

Wij, bestuur van VVV-Museum Elburg, de vaste medewerkers en de vrijwilligers, we gaan ze missen, deze gastvrije aanpakkers, hier in Elburg. En Workum valt te benijden, want ook al is "een Museum Workum" (whatever it may be) nooit een VVV-Museum Elburg, Femmy en Willem zullen ongetwijfeld daar de draad weer oppakken. Tja, zulke mensen bestaan nog

Jaap Streefkerk

Corona expositie

Wanneer de corona-expositie van start zal gaan is nog steeds niet bekend en zal voor een groot deel afhangen van wanneer er door de overheid meer duidelijkheid gegeven wordt. Maar besloten is wel dat hij in ieder geval doorgaat. En we kunnen alvast verklappen dat het geheel een bezoekje meer dan waard zal zijn! We houden u op de hoogte. De kunstenaars hebben hun werken inmiddels ingeleverd en er is al een begin gemaakt met de inrichting. Het belooft een prachtige expositie te worden met zeer uiteenlopend werk en kwalitatief van hoog niveau. Een prachtige verbeelding van de coronapandemie.

Voorproef

Hierbij een voorproefje: in de maanden juli, augustus en september exposeert de bekende schilder **Ton Dubbeldam** in Museum Elburg. Geniet alvast van de prachtige kleurencomposities. Hieronder een tekst van kunsthistorica Anne Knipping over Ton Dubbeldam en zijn werk.

Een flinterdunne lijn

De sfeervolle werken van Ton Dubbeldam verbeelden de realiteit en benaderen abstractie. De voorstellingen zijn divers: nu eens een zonnig terrasje in Frankrijk, badend in een warm, zomers licht. Dan weer de staalblauwe Noordzee, gezien vanaf een strandje met glooiende duinen. Dubbeldam neemt de toeschouwer mee op een tour door Europa. Maar de echte reis voert niet over land of zee.

Reizen in stijl

Dubbeldam conformeert zich niet aan een specifieke stroming. In zijn werken combineert hij moeiteloos het realisme, impressionisme, pointillisme, luminisme en soms zelfs een scheutje futurisme. Juist door zich niet te beperken in stijl is de kunstenaar vrij om te experimenteren met vorm, kleur en licht. Speelse weerspiegelingen van het zomeravondlicht verlenen het wateroppervlak een sprookjesachtig aanzien. Harde schaduwen op een terras maken de toeschouwer bewust van een abstract lijnenspel. Witte tuinmeubelen worden geordend in een patroon dat er opeens sierlijk en spannend uitziet. Dubbeldam nodigt de toeschouwer uit om de Oude Wereld op een nieuwe manier te bekijken. Deze nieuwe wereld, met haar zorgvuldige balans tussen abstractie en figuratie, is de destinatie van een dertigjaar durend experiment met verschillende technieken en stijlen.

Ton Dubbeldam, La tendre image de Bonheur

Decoratie versus figuratie

Ton Dubbeldam, Wild Blossom

De belangrijkste van die technieken is te vinden in de basis van al Dubbeldams werken. Op een egale achtergrond creëert de kunstenaar een aaneenschakeling van kleurige stippen en kleurvlakken, duidelijk beïnvloed door Gustav Klimt en de negentiende-eeuwse pointillisten. Over deze basis schildert de kunstenaar een voorstelling, bijvoorbeeld een boomstam of een zeilschip. Maar onder deze voorstelling vechten de stippen en kleuren nog steeds voor de toeschouwers onverdeelde aandacht. Neem de boomstam weg en er blijft nog steeds een volwaardig kunstwerk over, ditmaal abstract.

Lijnenspel

Een andere weg naar abstractie leidt door Dubbeldams uitstekend oog voor compositie en ordonnantie. Neem een schilderij van een berkenbos, gesluierd door kleurige lagen herfstbladeren. Denk nu de bladeren weg, samen met alle andere figuratieve elementen. Wat overblijft is de sterke horizontale lijn van de hoge horizon, gebalanceerd door de vele verticalen van de sierlijke boomstammen. De heldere composities van Dubbeldams werken zijn net zo mooi als de figurale voorstellingen waar ze van vergezeld gaan. Ton Dubbeldam balanceert op een flinterdunne lijn tussen figuratie en abstractie. Zijn eigenzinnige en unieke manier van werken is een handelsmerk geworden. De ervaring van zijn dertig jaar durende reis door stijl en techniek verleent zijn Europese thema's een universele uitstraling. Dit heeft geresulteerd in een groeiende populariteit in Nederland en het buitenland, met name de Verenigde Staten.

Ton Dubbeldam, Yellowstone N.P

Over de kunstenaar

Ton Dubbeldam (1957) werd geboren in het kleine stadje Schoonhoven. Hij komt uit een artistieke familie: zijn vader was muzikant en zijn grootvader kunstenaar. Op eenentwintigjarige leeftijd voltooide Dubbeldam zijn opleiding aan Kunstacademie Minerva in Groningen en behaalde vervolgens het diploma voor eerstegraads docent (N.L.O.) Het werk van Ton Dubbeldam bevindt zich in de bedrijfscollecties van o.a. Shell, Unilever, Gasunie, Akzo Nobel, P&O en Holland America Line.

Over de auteur

Anne Knipping studeerde Kunstgeschiedenis aan de Rijksuniversiteit in Groningen, met als Master de Conservatorenopleiding. Ze was werkzaam in verschillende musea en galerieën. Knipping schreef verschillende artikelen over moderne en hedendaagse figuratieve kunstenaars. Met deze teksten wil ze de lezer uitdagen zelf dieper in de kunst te duiken en een eigen mening te vormen.

Een stukje historie

Afgelopen jaar ontving ik, als ik het me goed herinner van André Keizer, een oude krant uit 1991. Hierin stond een artikel over Museum Elburg, toen nog Gemeente Museum, met de kop "Aan elk voorwerp is een anekdote verbonden", een uitspraak van Peter Schuur, die toen nog conservator van het museum was. Het artikel handelt verder over de geschiedenis en de totstandkoming van het museum. In de 19^e eeuw was het G. Haasloop-Werner, die een bovenmatige belangstelling toonde voor de geschiedenis en voorwerpen verzamelde van uiteenlopende aard. Deze voorwerpen werden dicht opeen gepakt getoond in de toenmalige

Oudheidkamer. Van deze verzameling zijn helaas ook veel voorwerpen in de loop van de tijd verdwenen. Later werd dat uiteraard betreurd. Ook de Tweede Wereldoorlog is debet aan het verdwijnen van een aantal voorwerpen.

In de jaren '50 verhuisde het museum vanuit de Oudheidkamer naar het huidige pand, het voormalige Agnietenklooster aan de Jufferenstraat. Het was de gemeente, die toen ook in dat pand huisde, die het museum daar naar toe haalde. Het gemeentebestuur heeft dus een grote rol gespeeld in hoe het museum er nu uit ziet. Een grote motor in de ontstaansgeschiedenis van het museum was J.L. de Boer, oud-redacteur van de Elburger Courant en uitermate geïnteresseerd in de geschiedenis van Elburg en een fervent verzamelaar van voor deze stad bijzondere objecten. Hij was oprichter en eerste conservator van het museum. U kwam overigens zijn naam vorig jaar tegen in enkele van onze Kloosterkwartieren, waarin affiches uit zijn collectie door het Streekarchivariaat werden getoond.

Het museum begon in de kapel en toen in 1980 het gemeentepersoneel naar Oostendorp verhuisde, besloot de Elburger gemeenteraad het vrijgekomen kloosterpand een museale bestemming te geven. De tentoongestelde voorwerpen zijn uiteraard uniek maar, zo stelt Peter Schuur, vooral ook het pand is uniek met al zijn gangetjes, zalen en wenteltrappen. Het is bijzonder om in het artikel te lezen dat er toentertijd ook een ecomuseum in het museum gevestigd was, waarin de relatie tussen de mens en de natuur werd getoond. Er werden toen fossielen, gebruiksvoorwerpen uit de steen-, brons-, en ijzertijd en landbouwwerktuigen tentoongesteld. Inmiddels is dit onderdeel verdwenen maar het staat op het verlanglijstje van het huidige, verzelfstandigde museum, om een archeologische afdeling in de museumkelder te huisvesten. Deze ruimte zal echter eerst gerestaureerd moeten worden. Dit in verband met de verontrustende schimmelvorming en vochtproblematiek.

In het museum werd toen ook een aantal voorwerpen van markante figuren uit Elburg getoond. Zo kon men het bekken en de hoorn van de stadsomroeper bewonderen en de anderhalve kilo wegende ratel die de nachtwaker met zich mee droeg. Als hij langs kwam met zijn ratel wist de bevolking dat zij lichten en vuren moesten doven. Ondertussen hield hij ook oog op eventueel nachtelijk gespuis. Van de aanzegger, die huis aan huis vertelde wie er overleden was, werd toen nog de hoed en de jas getoond.

Conservator P. Schuur van het gemeentemuseum kan ook alles vertellen over het maken van klompen. (Foto Aart Veltman)

Vroeger had Elburg de vrijheid om zelf rechtspraak uit te oefenen, zelfs de doodstraf mocht worden uitgevoerd (de vrijheid van het halsgericht). De schepenen en de schout spraken recht op de 'Myddelbrogge', vermoedelijk in het gebouw op de Vischmarkt, dat nog altijd het Olde Regthuys heet. Toen en ook nu nog worden er in Museum Elburg twee beulzwaarden van rond 1400 bewaard. Hiermee werden misdadigers onthoofd. Bijzonder en beroemd is verder de houten schandbank (Spaanse bok), die ook al in 1991 een belangrijk item was in het museum. Dit werktuig, de naam zegt het al, werd gebruikt voor 'schandstraffen'. Hierin lagen veroordeelden in het openbaar en konden door iedereen worden

uitgescholden of nog erger. In het artikel van 1991 wordt ook al gesproken over de prachtige collectie zilver, afkomstig uit het Schipluidengilde.

In dit artikel wordt verder gesproken over de voorwerpen en prenten van Admiraal van Kinsbergen. Deze fysische, optische en mathematische instrumenten zijn nog steeds in het museum te bewonderen. Toppers zijn het uurglas van Argo (een zandloper) en een uniek planetarium. De brandspuit, die ooit door Van Kinsbergen aan het museum werd geschonken, wordt niet meer in het museum tentoongesteld maar in de brandweerkazerne van Elburg.

Het is interessant om te lezen dat er ook toen al veel aan educatie werd gedaan in de vorm van lesbrieven en werkbladen, dat het museum toen ook op de maandag was geopend maar dat het museum tussen de middag anderhalf uur was gesloten en dat Elburg toen nog een telefoonnummer had dat slechts uit vier cijfers bestond. Leuk om een artikel uit 1991 te lezen en te ervaren dat er in de loop van de tijd toch wel veel veranderd is en dat Museum Elburg geëvolueerd is van een Oudheidkamer tot een volwaardig museum.

Els van Andel, n.a.v. krantenartikel archief Andre Keizer

Het Gildezilver van Museum Elburg

In het vorige artikel stipten we al even het Gildezilver aan. In de rubriek Ken uw Museum vonden we daarover de volgende tekst.

We hebben in ons museum meerdere Gildezilver stukken staan. Dit zijn gildeschalen, kandelaren of gildebekers. Laten we nou net een leuke anekdote hebben van die gildebekers en gildeschalen. Vroeger hadden de heren van het Schipluidengilde bijeenkomsten waarbij er gegeten en gedronken werd. Hoe belangrijker je positie was, hoe groter je drinkbeker was. De kans dat je een glaasje te veel dronk nam dan ook toe. Om te controleren of je nog fatsoenlijk over straat kon, werd er over een laag bankje gesprongen met brandende kaarsen aan de uiteindes.. Ging dit mis, dan moest die persoon een boete betalen die ten goede kwam aan de weeskinderen van Elburg. Dat is nog eens een sympathiek gebaar van die heren! Overigens is nooit bekend geworden of het geteste slachtoffer de rest van de avond van de drank af moest blijven...

Daarnaast bezitten we ook zilveren penningen die op de notenhouten scepter bevestigd zitten, deze werd vaardig gehanteerd door de overman van het Schipluidengilde. De penningen waren geschenken van de gildevoorzitters waarvan er één penning toebehoorde aan een lid van de familie van Oldenbarnevelt. Een andere penning behoorde toe aan Willem Anne van Spaen la Lecq, hij was van 1769 tot en met 1795 bijna onafgebroken burgemeester van Elburg. Hij mocht zich ook lid van de Eerste Kamer en president van de Hoge Raad van Adel noemen.

Alle zilveren voorwerpen in het museum zijn voorzien van merktekens, dit is in 1503 bepaald door Philips de Schone. Aan de hand van deze tekens is meestal na te gaan wie het voorwerp maakte, waar en wanneer het gemaakt is en welk gehalte het zilver heeft. Verder werd er ook een jaartal in geslagen, beginnend bij

de A. Het edelsmeden is een ambacht om veel respect voor te hebben, het is niet gemakkelijk. Bekende technieken van de zilversmid zijn onder andere hameren en drijven, waarbij de vorm met allerlei hamers ingedreven werd. Ook werden er vaak verschillende versieringen in de vorm gedreven. Het werd zo goed gedaan dat deskundigen uit onze tijd soms niet eens weten of het een gedreven of gegoten voorwerp is. Gieten is zeker geen makkelijke techniek maar levert, als het goed gebeurt, prachtige voorwerpen op die zeker niet onder doen voor de andere technieken. Aan het einde van het proces maakte de zilversmid de gaatjes dicht met een ciseleerpons en met het bruineerstaal werd het voorwerp gepolijst totdat het een mooie glans kreeg.

Sporen zoeken in het landschap

Museum Elburg ontwikkelt een educatieproject voor de groepen 7 en/of 8 van het basisonderwijs over archeologische sporen. De afgelopen jaren had het museum al wel een programma voor deze groepen, maar volgens het museum kan het altijd leuker en interessanter. Erfgoed Gelderland bood een aantal musea de kans iets nieuws en leuks aan te gaan op het gebied van erfgoededucatie. Vijf musea hebben medio 2019 een samenwerkingsovereenkomst getekend en kregen geld om het nieuwe programma te ontwikkelen van het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Het nieuwe programma bestaat uit twee onderdelen. Eén deel wordt in de klas gedaan met de eigen leerkracht, het andere deel vindt in het museum plaats. Het lesprogramma wordt op het moment uitgewerkt tot een kloppend verhaal en er wordt vooral gekeken hoe het bezoek praktisch ingestoken kan worden. De leerlingen moeten de handen uit de mouwen steken, ze gaan de archeologie verkennen en sporen uit het verleden opgraven. In mei 2021 begint Museum Elburg met pilots om het programma goed lopend te krijgen en bij te schaven waar nodig.

Dirma Speldekamp

De kunstenaar ondergaat niet de droom, maar schept hem. In plaats van stroomafwaarts met de droom te leven zoals de dromende doorsneemers doet, zoekt hij het brongebied op, waaruit droom en kunst beide gespijzigd worden.

Simon Vestdijk

De Schilderswinkel in Museum Elburg

“Stad vol bedrijvigheid” is een van de thema’s binnen het museum. Naast de visserij en de talrijke stadsboeren waar veel over geschreven en verteld is waren er ook de ambachtslieden in Elburg. Vooral in de bouw waren er talrijke Timmerlui, Metselaars en Schilders actief. Zo waren er in de jaren ’30 van de vorige eeuw maar liefst 9 schildersbedrijven actief. Het is daarom dan ook terecht dat Museum Elburg die bedrijvigheid mede zichtbaar maakt door de presentatie van deze schilderswinkel uit onze Vesting.

De schilderswinkel in Museum Elburg.

Maar er is meer

Een schone ietwat steriele winkel geeft nog niet weer wat de schilder in het verleden allemaal in z'n mars had. Het schildersberoep was vroeger een kunstambacht en behoorde, net als dat van de kunstschilders, goud- en zilversmeden, glazeniers en beeldhouwers tot het Sint Lucasgilde, wat al in 1382 is opgericht in Antwerpen. Zo zullen weinigen weten dat de Elburger schilder Hans van Elburg (geb. in 1500) in Antwerpen lid was van dit St. Lucas Schildersgilde. Hij was een tijdgenoot van Jeroen Bosch en heeft o.a. het schilderij 'De visvangst van Petrus' nagelaten in de kerk van Onze Lieve Vrouw te Antwerpen. Ook in Elburg waren de gilden actief zoals bijvoorbeeld het St. Josefgilde. Dit was het gilde voor de bouwvakkers. Hun gildehuis kunnen we vinden aan de Bloemstraat 14. De fries op de gevel is nog een meesterwerkstuk van een metselaar uit die tijd. Omstreeks 1800 werden de gilden opgeheven op last van de Franse overheerser. Met de komst van het Koninkrijk der Nederlanden in 1813 volgde een periode van verval. De arbeidersklasse werd uitgebuit door de regenten en van beroepsopleidingen was geen sprake meer.

De omstandigheden waaronder leerlingen soms moesten werken, werden omschreven in het boek "Jaapje" van Jacobus van Looy, waarin hij verhaalt over zijn eigen jeugd als leerling huis- en rijtuigschilder. Hij was toen elf jaar en verdiende dertig cent in de week. Daarvoor moest hij om vijf uur in de morgen opstaan en voor de "juffrouw", de vrouw van de baas, voor een halve cent water en voor een cent vuur halen. Daarna moest hij het varken voeren, verfpotten schoonmaken, verf malen, toiletemmers blank schuren en hout gronden. Verder mocht hij rijtuigen helpen schuren en af en toe een onderdeel van het rijtuig voorlakken. In de drukke tijd werkte hij tot 's avonds zeven of acht uur. Jaapje was geen uitzondering en het zou zeker tot het begin van de 20e eeuw duren voor er verandering in dit soort omstandigheden kwam.

De opkomst van het beroepsonderwijs

Vanaf de tweede helft van de 19de eeuw ontstonden er in de grote steden particuliere schildersscholen. Voorbeelden van Elburgers die deze opleidingen hebben gevolgd waren Hendricus Broekhuizen (1891-1951) die de Rotterdamse schildersschool bezocht en Hendrik Jan Dijkslag (1889-1957), hij bezocht de scholen in Nijmegen en Delft. Gerrit Amptmeijer (1899-1974) en Bertus Pruis (1934-2005) bezochten de Nationale schildersschool in Utrecht.

Eind 19de eeuw ontstonden de eerste ambachtsscholen maar het duurde tot 1946 tot ook in Elburg een Ambachtsschool werd opgericht. Een aantal jaren was er sprake van een schildersopleiding. Nu worden er weer schilderslessen verzorgd als onderdeel van de opleiding Bouwen, wonen en interieur (VMBO het Oostenlicht).

Technieken

De allround schilder werd wel beschouwd als een alleskunner. Naast het "normale" schilderwerk beheerste hij de volgende technieken:

*Het mengen, adviseren en toepassen van kleuren.

Afb.1954 Advertentie van de Chr.Ambachtsschool te Elburg

Kleur toepassing is niet alleen een kwestie van wel of niet mooi vinden. De kleurenleer leert ons welke kleuren combineren en wat de effecten van kleurtoepassing kunnen zijn. De schilder beschikte vroeger over allerlei hulpmiddelen om te adviseren over kleur.

***Het schilderen van letteropschriften**

Een van de belangrijkste onderdelen van het schildersvak was vroeger het tekenen van letters en emblemen die vervolgens met het penseel op panelen, muren, auto's enz. werden geschilderd.

*** Het decoreren van interieurs**

In de negentiende eeuw werden de wanden vaak geschilderd omdat men toen nog niet over behang beschikte. Bij welgestelden maakte men ook regelmatig gebruik van gobelins.

*** Het imiteren van hout en marmer**

Imitatie van hout en marmer is nog steeds actueel. Bijv. in de restauratie. Op de foto een paneel eikenhout met daarvoor de gebruikte gereedschappen. Eikenhout werd vroeger wel uitgevoerd omdat op het echte eikenhout belasting verschuldigd was.

*** Het patineren**

Patineren is het aanbrengen van een was over een eerder geschilderd oppervlak. Men gebruikt daarvoor een transparante glaceerverf die langzaam droogt. Hierdoor ontstaat een verouderd effect.

*** Het restaureren van Fresco's en Secco's**

In de Grote of St. Nicolaas kerk in Elburg zitten veel fresco's verborgen onder de witgekalkte muren. Tijdens een van de laatste restauraties zijn deze blootgelegd door Elburgse schilders. Een voorbeeld van een Secco kunnen we vinden in de kapel van Museum Elburg.

* Het beglazen, maken en herstellen van glas in lood en het brandschilderen van glas

Glazeniers zijn vaak schilders die zich nu gespecialiseerd hebben in het maken en restaureren van glas in lood ramen zoals dit voorbeeld in Jugendstil stijl.

Plannen

De uitgave van Arent thoe Boecop over de Huisschilders van Elburg, onderzocht en geschreven door Anton van Wezep, een in de schilderswereld goed ingevoerde oud-Elburger, heeft inspiratie opgeleverd om het werk achter het schilderswinkeltje in het museum uitvoeriger onder de aandacht te brengen. Daarbij heeft de landelijk opererende Stichting Schildersmuseum haar medewerking toegezegd door Historische voorwerpen beschikbaar te stellen en inhoudelijk te adviseren. Wanneer voldoende financiële middelen kunnen worden gevonden kan dit een hele mooie aanvulling zijn op de collectie van Museum Elburg.

Namens de werkgroep Anton van Wezep

N.B. Namens Museum Elburg zijn Bob Middelburg en Els van Andel betrokken bij de totstandkoming van het schildersmuseum in oprichting. Uiteraard wordt er nauw samengewerkt met de Gemeente Elburg. Om de samenwerking van Museum Elburg en het Schildersmuseum te borgen, is er een samenwerkingsovereenkomst opgesteld. Ineke Holthuis, sinds jaar en dag lid van de Vereniging Vrienden van het Museum Elburg maakt ook deel uit van de werkgroep schildersmuseum.

Een druppel kunst is beter dan een zee van weten.
Dag Hammarskjöld

Kunst is niet de weerspiegeling van de werkelijkheid, het is de werkelijkheid van die weerspiegeling.
Jean-Luc Godard

In Beeld

Een stichtelijk uurtje

Er was veel commotie over volle kerken in Coronatijd. Toch waren de meeste kerken leeg en werden de diensten online gevolgd. Hoe ging het er aan toe in de 19de eeuw? Op het schilderij dat ik ga bespreken tel ik nog geen 30 mensen, de anderhalve meter wordt echter niet gehandhaafd.....

In het Catharijneconvent hangt een groot schilderij (133,5 x 204 cm) van Hendrik Valkenburg: **Een stichtelijk uurtje in den Achterhoek.** Hendrik Valkenburg (1826 -1896) speelde lang met de gedachte om zo'n groot werk te maken. Een mooie compositie met schilderachtige figuren.

Valkenburg werd geboren in Voorst. Hij volgde lessen aan de Tekenschool in Deventer en hij vervolgde zijn studie aan de Academie des Beaux Arts te Antwerpen. Valkenburg schilderde vooral genrestukken en interieurs van het boerenleven in Twente en de Achterhoek. Reizend op het platteland maakte hij vrome bijeenkomsten mee in boerenwoningen. Hij tekende in zijn schetsboekje tijdens zijn tochten over het boerenland. Het schetsboekje wordt bewaard in het Rijksmuseum.

Valkenburg ontmoette tijdens zijn tochten mensen die het niet eens waren met de gang van zaken in de Hervormde Kerk. Zij wilden preken horen waaruit ontzag voor de Bijbel sprak. In 1834 leidde deze onvrede tot de Afscheiding en ontstonden in de loop van de 19de eeuw de Gereformeerde kerken. Deze afgescheidenen kwamen vaak op zondagmiddag of door de week bijeen in boerschuren of huizen. De Bijbel werd dan uitgelegd door “oefenaars”, onbevoegde voorgangers met veel Bijbelkennis.

Op de Wereldtentoonstelling in 1883 in Amsterdam heeft Valkenburg **Een stichtelijk uurtje** getoond. Met succes! Het schilderij verwierf een gouden medaille en werd ook aangekocht. Recensenten waren enthousiast: *fraaie kleuren, uitmuntende schikking en wat een atmosfeer rond de figuren...*

Op dit schilderij is heel veel te zien. In een ruime boerenwoning is een groep mensen bij elkaar voor Bijbelstudie. Er liggen wel vier Bijbels open op dit schilderij. Het licht valt op de Bijbel van de voorganger achter de karnton. Tegenover hem zit een oudere man met een opengeslagen Bijbel op zijn schoot. Met een kritische blik volgt hij de uitleg van de “oefenaar”. De jongen en het meisje, geheel links op het doek, staan dicht tegen elkaar aan in hun bijbeltje te lezen. Het kleine meisje op de voorgrond mag in de prentenbijbel bladeren. Als u dit werk bekijkt ziet u veel details. Bijvoorbeeld: de worsten aan de plafondbalken, de fraai uitgewerkte kleding van het gezelschap.

Het is zeker de moeite waard om het schilderij in het echt te bekijken. De musea gaan vast wel weer open!

Anna van Prooijen-Schenk

Muurhuisje

Met smart wachten we op de opening van musea en andere bezienswaardigheden. Elke keer als ik de stad binnen fiets denk ik: wanneer mag de deur van ons “huisje” weer wagenwijd open en mogen we de belangstellenden over de geschiedenis van dit kleine onderkomen vertellen? Je ziet her en der een paar toeristen door de stad lopen en in het steegje kijken de mensen om zich heen en werpen een blik door de ramen van het muurhuisje. Op het moment kunnen wij nog eigenlijk niets doen, maar toch wil ik hierbij een oproep doen aan alle vrijwilligers die interesse hebben om straks misschien een middag in de schoolvakanties een paar uur “beheerder” van dit leuke huisje te zijn en de mensen over de geschiedenis ervan te vertellen. Jarenlang heeft Tineke het reilen en zeilen van het muurhuisje op zich genomen en nu ga ik het doen. Wie dus interesse heeft, laat het horen!!! Het is echt heel gezellig om mensen te ontvangen en antwoord op hun vele vragen te geven.

Stuur een mail als je je geroepen voelt, dan kunnen we een keer bij elkaar komen en alles uitleggen. Zelf heb ik het ook jaren gedaan, ben ook van plan om hiermee door te gaan en hoop vurig dat de “oude collega’s” dat inderdaad ook nog willen doen.

Hier mijn email voor diegene bij wie het niet bekend is : mariepaule99@gmail.com

Graag tot horens, Marie-Paule Oldenbroek

Van het muurhuisje.

Zoals de meesten ondertussen wel zullen weten, ben ik gestopt met het muurhuisje. Na het 16 jaar met veel plezier te hebben gedaan vond ik het genoeg. Gelukkig is er opvolging, dus als het i.v.m. de pandemie maatregelen weer kan, kunnen er weer bezoekers een bezoekje brengen. Ik wil iedereen heel hartelijk bedanken voor hun spontane en enthousiaste medewerking.

Tineke van Geest

Kunst onderscheidt zich van de natuur door haar begrenzing. Betekenis is uitsluitend mogelijk binnen grenzen. Kunst begint bij de lijst.
Harry Mulisch

Kunst is wat de werkelijkheid moet verrassen.
Françoise Sagan

Namens de VVV

Rederij Randmeer.

Zodra het mag gaat Rederij Randmeer weer varen. Nieuw dit jaar is een Hanze arrangement voor gezin of vrienden met een maximum van 5 personen (tenzij een gezin uit meerdere personen bestaat) waarbij je wel een rondvaart van 100 minuten kunt maken en een maaltijd voorgeschoteld krijgt, maar dat men op eigen gelegenheid een stadswandeling gaat maken. Daarvoor geeft de Rederij dan de Hanze-stadswandeling op papier mee. Gaat het om meer personen dan wordt het wel met een gids gedaan, uiteraard met inachtneming van de Covid-19 maatregelen. Thea is degene die dit coördineert.

Magazines Ervaar Elburg

Op 22 april zijn de nieuwe magazines 'Ervaar Elburg' geleverd bij de Zandverhalen. Met een oplage van 17.500 exemplaren proberen wij de toerist naar Elburg te krijgen. Begin mei zal de verspreiding plaatsvinden in de vesting en op zaterdag 8 mei zullen 2 externe vrijwilligers de magazines regionaal verspreiden. Krijg je gasten, haal even zo'n mooi magazine op!

VVV zeilen

Superleuk om te melden is dat we in juli en augustus kaartjes voor een bottertocht mogen verkopen. Elke dinsdag- en donderdagmiddag om 13.30 en 15.30 uur zal er tenminste 1 botter uitvaren. Kaartjes zijn bij ons verkrijgbaar. Prijs voor volwassenen € 12,00; kinderen € 8,00.

Nieuwe baliemedewerkster en stadsgids

Fijn om te melden is dat we een nieuwe baliemedewerkster hebben, genaamd Grethe Schuld-van der Hulst. Grethe zal als invalkracht fungeren en heeft al een aantal keren aan de balie meegedraaid.

Edwin Stoové wordt onze nieuwe stadsgids. Hij heeft net alle inleespapieren ontvangen en gaat daarmee aan de slag. Zodra hij vindt genoeg te weten, gaat hij een keer met Ben de Jong op pad om de fijne kneepjes te leren. Helaas zijn stadswandelingen nu nog niet mogelijk maar wanneer het weer mag dan is het fijn te weten dat Edwin op de zaterdag beschikbaar is.

Hierbij een oproep voor nieuwe vrijwilligers. Vind je het leuk om Elburg te promoten en heb je 3 uurtjes tijd of weet je iemand die het leuk zou vinden? Wij zijn naarstig op zoek naar nieuwe vrijwilligers, voor de balie, de tuingroep, educatie maar ook als stadsgids. Heb je tijd over en wil je in een leuk team van vrijwilligers werken, meld je dan aan!

Barbara Koopmans

VVV Elburg blijft..... en krijgt VVV Randmeren Veluwe er bij.

Afgelopen najaar 2020 speelde bij ons als VVV in Elburg, maar ook in Putten, Ermelo en Nunspeet de vraag: kunnen we met elkaar kijken naar een samenwerking op een breed terrein, met als doel om de regio Randmeren Veluwe als toeristische bestemming nog sterker neer te zetten. Basisgedachte is daarbij “**Sterk voor jezelf dankzij sterk voor elkaar**”.

De eerste gesprekken met VVV Nederland over onze plannen waren nog aan het einde van afgelopen jaar en wij waren er snel uit: aangeven bij VVV Nederland dat we willen werken aan een Randmeren-Veluwe partnermodel dat op 1 juli 2021 in moet gaan. Alle genoemde kantoren stonden daar achter, waardoor de weg vrijkwam voor een periode van samenwerking maar met behoud van eigen identiteit.

Doelstelling voor de samenwerking is tweeledig:

- **Regionaal sterkere samenwerking met kórttere lijnen op het gebied van:**
 - # best-practises
 - # kennisdeling, training van personeel
 - # samenwerking met stakeholders
 - # sterker gastheerschap
- **Substantiële kostenbesparing** doordat we licentiegelden met elkaar kunnen delen

Eind maart jl. mochten wij als gezamenlijke kantoren middels een video-call aan VVV Nederland laten zien waarom wij denken dat ons voornemen een goed plan is. Putten, Ermelo en Nunspeet gaven ons als VVV Elburg carte-blanche om hierin “the lead” te nemen en Barbara Koopmans en ik hebben die ruimte benut om zorgvuldig door te pakken en hebben met de andere kantoren een document geschreven als een soort “letter of intend”.

De boodschap van VVV Nederland aan ons was: toon aan wat de afzonderlijke kantoren al doen en waarin jullie elkaar kunnen versterken. We hebben daartoe 24 matchpoints benoemd en uitgewerkt. Voorbeelden daarvan waren:

- Laat zien dat je in dialoog bent met bewoners, lokale politici, instellingen en bedrijfsleven
- Toon aan wat je al gedaan hebt aan meer inzichten in de markt, in de bezoekerstrends en hun gedrag
- Laat zien hoe je de ontwikkeling van gastvrijheid in de bestemming aanjaagt, niet alleen door touchpoints, maar ook bij bedrijven, overheden, bewoners en culturele instellingen

Ieder kantoor is hard aan de slag gegaan en inmiddels is waardevolle input per kantoor verzameld, die gerelateerd is aan die genoemde punten. Daar is een “verzameldocument” uit voortgekomen wat eind maart d.m.v. een video-call door ons als Putten, Ermelo, Nunspeet en Elburg is gepresenteerd aan VVV Nederland. We hebben in dat gesprek onze doelstelling moeten verantwoorden.

VVV Nederland heeft ons inmiddels gefeliciteerd met het resultaat. Wij zijn als VVV Randmeren Veluwe één van de eersten in Nederland die deze samenwerking op deze manier heeft bewerkstelligd. Wij blijven VVV Elburg, samen met het Museum Elburg, zoals we zijn, óók na 1 juli a.s.: **sterk voor onszelf dankzij sterk voor elkaar.**

Barbara Koopmans en Jaap Streefkerk

Het geheim van de kunst is daarin gelegen, dat men niet zoekt, maar vindt.
Pablo Picasso

Zoals de zon de bloemen kleurt, zo kleurt de kunst het leven.
Sir John Lubbock

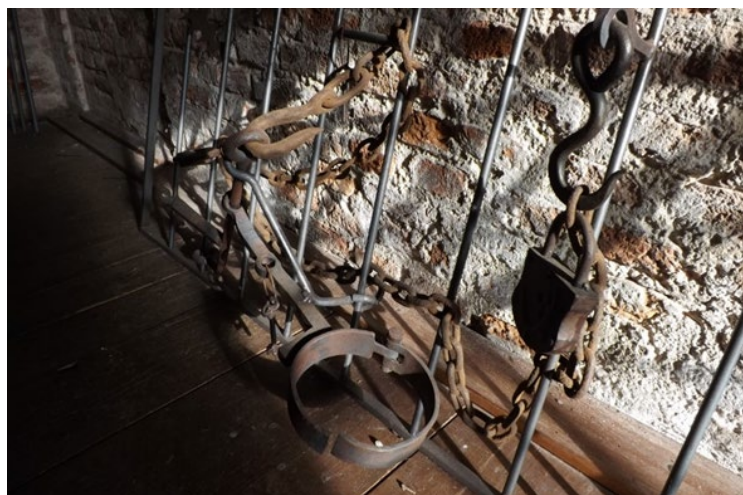
Als kunst volmaakt is, dan is de wereld overbodig.
Jorge Luis Borges

Hanze Escaperoom

We zijn al weer een tijdje op weg met de werkzaamheden in de Vischpoort. Inmiddels is er een nieuwe stoppenkast, een brandmeldinstallatie, omkasting van de klok en wat meubilair geïnstalleerd. Langzaam wordt het omgetoverd tot een Escaperoom.

De spellen worden deze maand geïntegreerd en werkend gemaakt, zodat we de eerste pilotgroepen kunnen ontvangen. Helaas is het door de rijksoverheidsmaatregelen nog niet mogelijk om binnen locaties open te stellen voor groepen dus daar houden ook wij ons aan.

Ook het logo is klaar en wordt optimaal gebruikt op onze gerealiseerde sociale mediakanalen. Volg ons ook via Facebook onder Hanze Escaperoom Elburg en via Instagram @hanze_escaperoomelburg. In de tweede week van mei volgt er een artikel van José Oosthoek in de Huis aan Huis krant. Hierna zal ook de website www.hanze-escaperoom.com online gaan en kunnen jullie alles lezen over deze nieuwe attractie in Elburg.

Dus... ga ons volgen en breng uw familie op de hoogte van dit leuke nieuwe en vooral uitdagende uitje!

Ook wordt er hard gewerkt aan Hanze-educatie voor de scholen. In eerste opzet het basisonderwijs en daarna ook voor het voortgezet onderwijs. We hopen jullie hierover snel te kunnen informeren!

Dirma Speldekamp

Ook ik, Tessa, afstudeerstagiaire bij de Hanze Escaperoom, ben goed op weg met mijn onderzoek voor mijn afstudeerstage. Zo heb ik verschillende stakeholders mogen interviewen over het promoten van de Hanze Escaperoom. Hier kwamen interessante resultaten uit waar we goed gebruik van kunnen maken. Daarnaast heb ik een enquête onder de doelgroep gehouden. Deze enquête is door enorm veel mensen ingevuld en de resultaten hiervan zullen leidend zijn voor mijn marketing- en communicatie advies. Ik zal nog tot halverwege juni bezig zijn met het schrijven van mijn afstudeerscriptie. Daarna hoop ik natuurlijk mijn diploma in ontvangst te mogen nemen en dit te kunnen vieren met een uitje naar de Hanze Escaperoom!

Tessa Uitslag

 Kunst is gegrondvest op een diep religieus gevoel, op diepe en machtige ernst. Daarom heeft zij een zo grote neiging om met de godsdienst samen te werken.
Johann Wolfgang von Goethe

De foto-actie **Ontdek je Plekje** die via de social media wordt gehouden loopt alweer 3 maanden. Er zijn schitterende foto's binnengekomen maar het kan altijd nog meer dus gaat de actie gewoon nog door. Elke maand is een foto van de maand gekozen. Deze zijn gepubliceerd in de Veluwe Koerier en op de social media kanalen van de VVV. De foto's van de maanden februari, maart en april zijn hieronder afgebeeld.

De eerste foto van de maand van ontdek je plekje is gemaakt door Sanne Neuteboom. De foto is gemaakt tijdens het winterse weer van februari bij de touwslagerij Deetman met op de achtergrond de Vischpoort.

In de gedempte binnengracht vlakbij de haven van Elburg bevindt zich de oudste nog in werking zijnde touwbaan van Nederland. De touwslagerij van de gebroeders Deetman heeft een lange interessante geschiedenis. Verre voorvader Steven Beerends Diekman verhuisde rond 1725 van Hattem naar Elburg en oefende volgens het "Burgerboek" het vak van touwslager uit. Waarschijnlijk lag de eerste touwslagerij bij de Mheenpoort, de huidige locatie net buiten de wal bij de Vischpoort werd in 1745 in gebruik genomen. De lijnbaan tussen de Vischpoort en het Neerlands Bergje is al die tijd in gebruik gebleven.

De visserij was grootafnemer van de touwslagerij. Garens werden tot touwen en lijnen geslagen, hiervan werden netten, scheepstrossen, kabelaring en tuigage gemaakt. Ook boeren en handelaren namen touw af van de touwslagerij. Bezoekers kunnen tegenwoordig nog altijd kijken hoe de lijnbaan werkt, er wordt niet meer met hennep gewerkt maar met een synthetische vezel maar het proces is in al die eeuwen amper veranderd.

De foto van Ontdek je Plekje van de maand maart is gemaakt door Tony Pekel-vd. Berg. Deze mooie foto is gemaakt vanaf de Oude Bleeksweg kijkend naar de brug. Het was laat in de middag, mistig en door de zon die scheen ontstond deze mooie gloed.

De Oude Bleeksweg bevindt zich net buiten de vesting naast de gracht. Een leuk weetje over de Oude Bleeksweg is dat de vrouwen uit de stad vroeger hun witte was, lakens en ander linnengoed op het gras naast de gracht lieten bleken in de zon. Vandaar ook de naam Oude Bleek. Verder bevindt de wasserij zich nog steeds aan de Oude Bleeksweg. De straat was dus vroeger belangrijk voor de was maar de gemeentewerf bevond zich ook aan de Oude Bleeksweg. Vanwege de gemeentewerf mochten mensen geen nieuwe huizen bouwen aan de Oude Bleeksweg.

De foto van de gracht is gemaakt tussen de Mheenpoort en de

Vischpoort vanaf de Oude Bleeksweg. Vroeger waren de Mheenpoort en de Vischpoort 2 van de 4 verdedigingstorens van de vesting van Elburg. De Mheenpoort is er helaas niet meer maar de Vischpoort staat er nog wel.

En als laatste de foto van Ontdek Je Plekje van de maand april, gemaakt door Alice ten Have. Op deze schitterende foto staan de fundamenten van de Sint-Ludgeruskerk aan de rand van het Veluwemeer tijdens de zonsondergang.

De Sint-Ludgeruskerk van Doornspijk stond oorspronkelijk ten noorden van het huidige Doornspijk, een van de mooie kernen van Elburg, aan de zeedijk langs de voormalige Zuiderzee. De kerk werd na zware beschadigingen door de storm van februari 1825 en een brand door een blikseminslag op 18 oktober 1825 geheel afgebroken. De plek waar de kerk gestaan heeft is gemarkeerd met stenen op de plaats van de vroegere funderingen. Deze worden nu omringd door een mooie kring van lindebomen. Voor de vogelaar is het genieten van de, soms bijzondere, watervogels vanuit een mooie vogelhut.

Een schilderachtig plekje, bereikbaar te voet vanuit de vesting over de zeedijk of met de fiets langs de Nieuwstadsweg tussen knooppunt 01 en 02.

Petra van Enter

Nieuw in onze Hanze Store

Er is een nieuw product in de winkel van de VVV/Museum namelijk de Hanzestad Elburg paraplu. De Hanze paraplu is ontwikkeld nadat Stichting Museum Elburg een subsidie heeft ontvangen van Hanzesteden Marketing voor productontwikkeling van Hanze producten. De Hanze paraplu is het eerste product uit een reeks producten die door deze subsidie ontwikkeld zullen worden.

In samenwerking met Beeldprikkel is de Hanze paraplu ontworpen en geproduceerd. De Hanze komt echt terug op de paraplu, dit komt door de kleur maar ook door de afbeeldingen. Het Hanze rood van de paraplu valt zeker op. Verder staat op de paraplu het museum, de Vischpoort en een botter afgebeeld. Dit zijn kenmerkende gebouwen en symbolen van Elburg. De Hanze paraplu is te koop in de winkel van VVV/Museum Elburg en kost €19.95 per stuk. De winkel van VVV/Museum is sinds kort weer open dus kom gezellig langs!

Beeldprikkel is ook betrokken bij de ontwikkeling van de andere producten die worden gemaakt met de subsidie van Hanzesteden Marketing. In het volgende Kloosterkwartier wordt het volgende product onthuld uit de reeks nieuwe producten. Het blijft dus nog even spannend wat het volgende product is.

Schenkingen

Zoals u zult begrijpen, heeft Museum Elburg het in deze tijd van lockdown niet gemakkelijk. Ook de Vereniging Vrienden van het Museum heeft behalve de contributie geen enkele extra bron van inkomsten. Dat betekent ruim € 2000 minder aan inkomsten, die dus ook niet geschonken kunnen worden aan het museum. Onlangs woonde ik een webinar bij van de Rabobank over mogelijkheden om als vereniging of stichting nieuwe bronnen aan te boren. Daar kwam onder andere deze regeling voorbij, die ik u niet wil onthouden. Als u ons een warm hart toedraagt en u zich zou willen conformeren om ons 5 jaar lang een vast bedrag te schenken, een periodieke gift dus, dan helpt u ons als vereniging enorm, maar heeft u zelf een dermate mooi belastingvoordeel, dat het u niet al te veel kost. Hieronder treft u de uitleg van de regeling.

Periodieke giften en gewone giften - wat is het verschil?

Dat is belangrijk om te weten als u belastingaangifte doet. Want geeft u bijvoorbeeld aan een vereniging, dan mag u alleen periodieke giften aftrekken en gewone giften niet.

En voor het aftrekken van periodieke giften gelden andere voorwaarden dan voor het aftrekken van gewone giften. Wat is een periodieke gift? Uw gift is een periodieke gift als u aan deze 3 voorwaarden voldoet:

1. U geeft jaarlijks hetzelfde bedrag aan dezelfde instelling of vereniging. U mag zelf weten of u uw jaarlijkse gift in 1 keer of in meer keren betaalt.
2. U betaalt het bedrag 5 jaar achter elkaar. Langer mag ook.
3. U hebt vastgelegd wanneer uw jaarlijkse gift stopt, bijvoorbeeld na 5 jaar. Overlijdt u vóór die termijn afloopt, dan moet de jaarlijkse gift stoppen bij uw overlijden.

U mag uw periodieke gift helemaal aftrekken als u aan de voorwaarden voldoet. Deze voorwaarden zijn: Uw gift gaat naar een ANBI (algemeen nut beogende instelling). Of naar een vereniging die aan bepaalde voorwaarden voldoet. Welke voorwaarden dat zijn, leest u bij [Ik geef aan een goed doel. Mag ik mijn gift aftrekken?](#)

- U hebt de periodieke gift vastgelegd in een overeenkomst die u door een notaris laat opmaken. Of in een overeenkomst die u zelf met de vereniging sluit.
 - U krijgt niets in ruil voor uw periodieke gift.
-

Wilt u zelf een overeenkomst sluiten zonder notaris? U kunt een overeenkomst downloaden van de vereniging. Dit formulier staat namelijk ook op de website van het museum onder het kopje vrienden-ANBI. Of gebruik de overeenkomst die u kunt downloaden van de belasting site. [Overeenkomst - Periodieke gift in geld \(belastingdienst.nl\)](#)
